

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în morfologia artei

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arheologie, Istorie, Istoria artei
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Curs optional 1: Introducere în morfologia artei				Codul disciplinei	HLR1310	
2.2. Titularul activităților de curs	lect. dr. Voica Pușcașiu						
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat (consiliere profesională)					15
Examinări					15
Alte activități					25
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				97	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Folosirea orală și în scris a elementelor de bază ale limbajului de specialitate al istoriei artelor, a termenilor tehnici utilizați în descrierea și analiza operelor de artă, a conceptelor de bază ale istoriei artei și a metodelor de cercetare ale unor științe auxiliare sau conexe, aplicabile în cercetarea istoriei de artă (epigrafie, numismatică, sociologie, filosofie etc.) - Utilizarea vocabularului de specialitate pentru descrierea morfologiei obiectului de artă, monumentului, artefactului sau produsului artistic și explicarea noțiunilor și metodelor de bază ale istoriei artei, a principalelor periodizări acceptate, precum și a principiilor de bază ale clasificărilor stilistice folosite în taxonomia monumentelor, lucrărilor de artă, artefactelor și fenomenelor artistice. - Utilizarea vocabularului de specialitate, a noțiunilor și metodelor de bază ale istoriei artei pentru realizarea unei descrieri și analize în funcție de contextul în care se află sau din care provine obiectul de artă, monumentul sau artefactul ori în care a fost creat sau amplasat un anumit produs artistic.
Competențe transversale	Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște termenii de specialitate și utilizarea acestora, tehnici de realizare a artefactelor și operelor de artă.
Aptitudini	Studentul este capabil să identifice elemente morfologice și tehnici utilizate și să le vizualizeze într-un context cultural mai larg.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru realizarea de proiecte și descrieri cu limbaj de specialitate a artefactelor culturale (edificii, picturi, sculpturi, etc.). Poate identifica pe teren termenii învățați și poate vedea similitudini sau diferențe între elemente și tehnici.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune familiarizarea studenților cu principalele elemente ale limbajului plastic, cu diverși termeni de specialitate, termeni de atelier, termenii de specialitate folosiți în domeniul istoriei artelor plastice.
7.2 Obiectivele specifice	Folosirea orală și în scris a elementelor de bază ale limbajului de specialitate al istoriei artelor, a termenilor tehnici utilizați în descrierea și analiza operelor de artă. Utilizarea vocabularului de specialitate pentru descrierea morfologiei obiectului de artă, monumentului, artefactului sau produsului artistic.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Ce este arta. Artele plastice și aplicate.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
2. Elemente de limbaj plastic: punctul, linia, suprafața. Volumul. Lumina. Culoarea. Contrastul.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
3. Perspectiva (perspectiva liniară-geometrică, perspective aeriană-atmosferică, perspectiva inversă, perspectiva în zbor de pasăre). Compoziția. Desenul.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
4. Artele majore. Arhitectura. Criterii de clasificare a operelor de arhitectură. Principalele elemente de arhitectură. Tehnici de construcție și termeni. Planuri. Planificare urbană, urbanism.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
5. Arhitectura. Elemente de decor. Termeni și tehnici.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
6. Tur al monumentelor arhitecturale din Cluj-Napoca.	Curs practic, pe teren – Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
7. Sculptura. Tehnici de sculptură. Termeni de atelier.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
8. Pictura. Tipuri de pictură. Tehnici. Termeni de atelier.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
9. Vizită la Muzeul de artă.	Curs practic, pe teren – Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
10. Artele minore. Artele grafice. Stampa. Ceramica. Arta sticlei.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
11. Vizită la Muzeul de istorie.	Curs practic, pe teren – Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
12. Textilele. Orfevrăria. Alte arte minore.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
13. Vizită la Muzeul etnografic.	Curs practic pe teren - Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
14. Descrierea și analiza operelor de artă.	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea	
Bibliografie - POPESCU, MIRCEA (coord.): Dicționar de artă. Forme, tehnici, stiluri artistice. vol. 1, A-M, București: Editura Meridiane, 1995, vol 2, N-Z, București: Editura Meridiane, 1998. - SUȘALĂ, ION N. – BĂRBULESCU, OVIDIU: Dicționar de artă. Termeni de atelier. București: Editura Sigma, 1993. - POHONȚU, EUGEN: Inițiere în artele plastice. București: Editura Albatros, 1981 - LĂZĂRESCU, LIVIU: Culoarea în artă. Iași: Polirom, 2009. - LĂZĂRESCU, LIVIU: Tehnica picturii în ulei. Iași: Polirom, 2009. - WITTKOWER, RUDOLF: Sculptura. Procedee și principii. Iași: Polirom, 2012. - STOICIU, FLORIN: Tehnici și maniere în gravură. Iași: Polirom, 2010. - AILINCĂI, CORNEL: Introducere în gramatica limbajului vizual. Iași: Polirom, 2010.		

- BARTOS, M.J.: Compoziția în pictură. Iași: Polirom, 2009.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Această disciplină reprezintă este una de bază pentru specializarea istoriei artei. Cunostințele, abilitățile și competențele acumulate se regăsesc ca cerințe de bază pentru toate ocupațiile specializării, așa cum sunt acestea înregistrate în RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Conform standardului minim de performanță	Colocviu	75%
	Conform standardului minim de performanță	Prezentare orală	25%
10.6 Standard minim de performanță			
Descrierea folosind termeni de specialitate, analiza și interpretarea corectă a unei surse vizuale sau materiale (monumente, lucrări de artă, artefacte).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

								
--	--	--	---	--	--	--	--	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".